



**FÖRVALTNINGSRÄTTEN  
I FALUN**  
Ann-Louice Jonsson

**DOM**  
2019-11-18  
Meddelad i Falun

Mål nr  
4906-19

**SÖKANDE**

OneMed Sverige AB, 556764-4140

Ombud: Advokaten Ulf Yxklinten  
MAQS Advokatbyrå i Malmö KB  
Box 226  
201 22 Malmö

KONKURRENSVERKET	
2019 11 18	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

**MOTPART**

Kommunalförbundet Inköp Gävleborg  
826 80 Söderhamn

**SAKEN**

Överprövning enligt lagn (2016:1145) om offentlig upphandling; LOU

**FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE**

Förvaltningsrätten avslår OneMed Sverige AB:s ansökan om överprövning.

Dok.Id 264552

**Postadress**  
Box 45  
S-791 21 Falun

**Besöksadress**  
Kullen 4

**Telefon**  
023-383 00 00  
**E-post:** forvaltningsrattenifalun@dom.se  
www.forvaltningsrattenifalun.domstol.se

**Telefax**

**Expeditionstid**  
måndag–fredag  
08:00–12:00  
13:00–16:00

### BAKGRUND OCH PARTERNAS INSTÄLLNING

Inköp Gävleborg genomför, genom ett öppet förfarande enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU), en upphandling av sjukvårdsmaterial (ärendenummer 7616). Inköp Gävleborg beslutade den 2 oktober 2019 att anta Mediq Sverige AB som leverantör.

**OneMed Sverige AB** (OneMed) ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen ska göras om. OneMed anför bl.a. följande till stöd för sin talan. Inköp Gävleborg har med start den 22 augusti 2019, vilket var fyra dagar före den sista anbudsdagen, ändrat förutsättningarna för upphandlingen genom att offentliggöra svar på frågor som intressenter ställt inom den i anbudsunderlaget angivna tidsfristen. De frågor som besvarades berör 31 av 360 efterfrågade positioner och ca 15 – 20 % av det sammanlagda anbudspriset. Inköp Gävleborg har därefter, kl. 12.00 på den sista anbudsdagen, publicerat en förändrad prisbilaga och har därtill, en timme senare, meddelat att positionerna 305 – 307 strukits från utvärderingen samt att en ny prisbilaga hade publicerats med ytterligare prisförändringar. Inköp Gävleborg har agerat i strid med 12 kap. 11 § LOU då man ändrat förutsättningarna för upphandlingen alltför kort tid före anbudstidens utgång utan att förlänga anbudstiden. OneMed har mot bakgrund av de ändrade förutsättningarna inte givits möjlighet att lämna sitt mest konkurrenskraftiga anbud och har därmed lidit eller riskerat att lida skada. Det vinnande anbudet innehåller en tidigare prisbilaga och inte den förändrade prisbilaga som Inköp Gävleborg publicerade den sista anbudsdagen.

**Inköp Gävleborg** anser att ansökan ska avslås och anför bl.a. följande. Upphandlingen annonserades den 27 maj 2019 med ursprunglig sista anbudsdag den 28 juni 2019. Anbudsfristen förlängdes sedermera först t.o.m. den 11 augusti 2019 och därefter t.o.m. den 26 augusti 2019 med anledning av att sena frågor inkommit från flera anbudsgivare.

Upphandlingen har således varit annonserad i nästan tre månader. Det borde ligga i anbudsgivarens intresse och vara dennes ansvar att påbörja anbudsarbetet i så god tid att frågor inte behöver ställas så nära inpå sista anbudsdag. Konsekvenserna av de ändringar som gjorts i prisbilagan är av mindre betydelse för upphandlingsarbetets utfall. Den sista förändringen som gjordes handlade om att tre positioner i prisbilagan ströks, vilket hade marginell förväntad påverkan på den totala anbudssumman i lämnade anbud.

### **SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET**

#### **Utgångspunkter för rättens prövning**

Förvaltningsrätten har att pröva om det på grundval av vad OneMed anfört är visat att Inköp Gävleborg brutit mot någon av de grundläggande principerna eller annan bestämmelse i LOU och detta medfört att OneMed lidit eller kan komma att lida skada (20 kap. 6 § LOU). De grundläggande principerna innebär att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt, genomföra upphandlingar på ett öppet sätt samt iaktta principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (4 kap. 1 § LOU).

En upphandlande myndighet ska på begäran av en leverantör lämna kompletterande upplysningar om upphandlingsdokumenten senast sex dagar före angiven sista dag för anbud, förutsatt att upplysningarna har begärts i god tid (12 kap. 11 § LOU).

Tidsfristen för att komma in med anbud ska förlängas så att alla leverantörer ska kunna få kännedom om all den information som behövs för att utarbeta ett anbud, om kompletterande upplysningar inte lämnas inom de tidsfrister som anges i 12 kap. 11 §, eller väsentliga ändringar görs i upphandlingsdokumenten (11 kap. 8 § LOU). Vid så väsentliga ändringar av

upphandlingsdokumenten att upphandlingens art ändras, måste upphandlingen göras om (prop. 2015/16:195 sid. 1064).

#### **Förvaltningsrättens bedömning**

OneMed har anfört att Inköp Gävleborg med start den 22 augusti 2019, dvs. fyra dagar före sista anbudsdag, har offentliggjort svar på frågor från leverantörer som berör 31 av totalt 360 efterfrågade positioner i upphandlingen och att de aktuella frågorna har ställts inom den i anbudsunderlaget angivna tidsfristen. Såvitt framgår av utredningen i målet har Inköp Gävleborg emellertid inte angett någon bestämd tidsfrist inom vilken presumtiva anbudsgivare ska inkomma med frågor gällande upphandlingen, mer än att eventuella frågor önskas så fort som möjligt under annonseringstiden (jfr punkten 1.9.1 i upphandlingsdokumenten). OneMed har inte heller gett in något underlag som visar vid vilken tidpunkt de aktuella frågorna eller begäran om kompletterande upplysningar har ställts till myndigheten. OneMed har dock påtalat att ytterligare frågor ställdes till Inköp Gävleborg med anledning av de svar som offentliggjordes den 22 augusti 2019, varför det får antas att i vart fall dessa frågor har framförts till myndigheten någon gång mellan den 22 augusti och den 26 augusti 2019.

OneMed har i korthet uppgett att de svar som Inköp Gävleborg publicerade den 22 augusti 2019 berör 31 av 360 efterfrågade positioner i upphandlingen och att detta haft en relativt stor procentuell påverkan på anbudspriset. OneMed har dock inte närmare redogjort för vad de påstådda ändringarna skulle bestå i eller hur förutsättningarna för upphandlingen kom att ändras genom de upplysningar som Inköp Gävleborg offentliggjorde inom ramen för ”Frågor och Svar” den 22 augusti 2019. Därför anser förvaltningsrätten att OneMed inte har visat att den information som Inköp Gävleborg publicerade den 22 augusti 2019 haft sådan betydelse för möjligheten att

utarbeta väl underbyggda anbud, att Inköp Gävleborg därmed har varit skyldig att förlänga tidsfristen (jfr. prop. 2015/16:195 sid. 1064 och Artikel 47.3 i Europaparlamentets och Rådets direktiv 2014/24/EU). OneMed har enligt förvaltningsrättens bedömning inte heller visat att de upplysningar om upphandlingsdokumenten som lämnades av Inköp Gävleborg under den sista anbudsdagen har begärts i god tid och att Inköp Gävleborg därmed borde ha förlängt tidsfristen. Enligt förvaltningsrättens uppfattning är det således inte visat att Inköp Gävleborg har agerat i strid med bestämmelsen i 12 kap. 11 § LOU.

Den återstående frågan som förvaltningsrätten måste pröva är därmed om Inköp Gävleborg, med den nya prisbilagan som publicerades den sista anbudsdagen den 26 augusti 2019, har gjort en så väsentlig ändring av upphandlingsdokumenten att tidsfristen för att komma in med anbud borde ha förlängts (11 kap. 8 § andra punkten LOU).

I LOU saknas såväl detaljerade bestämmelser för hur upphandlingsdokument ska vara utformade som bestämmelser om ändring, förtydligande och komplettering av upphandlingsdokument. Likabehandlingsprincipen kräver dock att alla leverantörer får tillgång till samma information vid samma tidpunkt för att kunna behandlas rättvist. Upphandlingsdokumenten måste även vara klart och tydligt utformade och innehålla samtliga krav på upphandlingsföremålet då anbudsgivarna annars inte kan ges samma förutsättningar för anbudsgivning. En upphandlande myndighet får i regel göra kompletteringar och förtydliganden under anbudstiden för att klargöra tveksamheter och otydligheter i upphandlingsdokumenten, såvida dessa inte innebär en väsentlig förändring i förhållande till de ursprungliga upphandlingsdokumenten (jfr bl.a. Kammarrätten i Jönköpings dom den 28 augusti 2008 i mål nr 2016-08).

Vid prövningen av om en ändring är att betrakta som väsentlig får en samlad prövning göras av hur åtgärden påverkar upphandlingen. Av intresse vid denna prövning är bl.a. orsakerna till ändringen, ändringens omfattning och betydelse, vid vilken tidpunkt under upphandlingen ändringen vidtogs och om några åtgärder vidtagits för att motverka eventuella negativa konsekvenser av ändringen (jfr Kammarrätten i Sundsvall dom den 22 juli 2013 i mål nr 1379-13 och Kammarrätten i Göteborgs dom den 16 februari 2016 i mål nr 3362-15).

I målet är klarlagt att den ändring som skett i upphandlingsdokumenten genom Inköp Gävleborgs publicering den 26 augusti 2019 består i att tre tidigare efterfrågade positioner/produkter har utgått i den nya prisbilagan, vilket enligt Inköp Gävleborg haft marginell påverkan på den totala anbudssumman i de lämnade anbuden. Det förhållandet att förändringen avser ett mycket litet antal produkter i förhållande till det totala antalet efterfrågade produkter, talar enligt förvaltningsrättens mening för att förändringen inte kan sägas vara särskilt omfattande. Inte heller har det framkommit att den aktuella ändringen är av sådan karaktär att upphandlingens art kommit att ändras genom densamma. OneMed har inte presenterat någon utredning som visar att borttagandet av de tre positionerna från prisbilagan väsentligen förändrat förutsättningarna för att lämna anbud i upphandlingen eller att ändringen haft en sådan prispåverkan att OneMed, till följd av den aktuella ändringen, skulle ha behövt genomföra förändringar av övriga delar av sitt anbud i någon större utsträckning.

Förvaltningsrätten finner således inte att OneMed har gjort sannolikt att bolaget kunnat utforma sitt anbud på ett annorlunda sätt och t.ex. kunnat erbjuda ett lägre pris under förutsättning att bolaget fått tillräckligt med tid att justera sitt anbud med beaktande av den nya prisbilagan.

Förvaltningsrätten gör sammantaget bedömningen att OneMed inte har visat att det i förevarande fall är fråga om en väsentlig ändring av

upphandlingsdokumenten som inneburit en skyldighet för Inköp Gävleborg att förlänga tidsfristen för anbud (jfr. 11 kap. 8 § LOU).

OneMed har slutligen påpekat att den vinnande leverantörens anbud innehåller en tidigare prisbilaga och inte den förändrade prisbilaga som publicerades den 26 augusti 2019. Förvaltningsrätten finner inte att OneMed har anfört några konkreta omständigheter som visar att Inköp Gävleborg har förfarit felaktigt då man kvalificerat och utvärderat anbudet från Mediq Sverige AB.

Utifrån vad OneMed har anfört i målet är det således inte visat att Inköp Gävleborg har förfarit i strid med någon av de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU vid genomförandet av upphandlingen. OneMeds ansökan om överprövning ska därför avslås.

**HUR MAN ÖVERKLAGAR**, se bilaga 1 (FR-05).

Sebastian Hallman  
förvaltningsrättsfiskal



## Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

### Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

#### Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

### Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

### Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.  
  
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.  
  
Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

### Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.



Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

### Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

### Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på [www.domstol.se](http://www.domstol.se).

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.

